

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษา “ผลกระทบของสถานที่รวมกลุ่มของคนเมืองต่อมรดกวัฒนธรรมไทย : ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมมนุษย์ และการออกแบบสภาพแวดล้อมภายใน” ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

การวิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการไว้ 3 ประการ ประกอบด้วย

- 1) ศึกษาความสัมพันธ์ ผลกระทบ และความขัดแย้ง ระหว่างการออกแบบสภาพแวดล้อมภายใน พฤติกรรมการพบปะของคนเมือง และมรดกวัฒนธรรมไทย
- 2) ศึกษาและอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างคนเมืองแต่ละกลุ่มและพฤติกรรมการใช้สถานที่พบปะเพื่อรวมกลุ่ม (3rd Place) ในกรุงเทพมหานคร
- 3) กำหนดแนวทางแก้ปัญหาการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในเพื่อรองรับการพบปะของคนเมืองที่สอดคล้องกับเศรษฐกิจ ทัศนคติ วิธีการดำเนินชีวิตของไทย และการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมไทย

ขอบเขตของโครงการ

โครงการวิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาสาสมัครที่ได้รับการอธิบายเนื้อหาและขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี ซึ่งเป็นวิธีการมาตรฐานในการดำเนินการวิจัยซึ่งผู้วิจัยยึดถือโดยเคร่งครัด โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลโครงการวิจัยจาก 3 กลุ่มหลัก ๆ ประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างสำหรับการคัดกรองจำนวน 120 ราย โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเพื่อให้ครอบคลุมปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐสังคมและปัจจัยพิจารณาด้านค่านิยมตลอดทั้งวัฒนธรรมที่เป็นตัวแปรสำคัญสำหรับการวิจัยครั้งนี้ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการคัดกรองจากเทคนิคการสำรวจดังกล่าวมาพิจารณาตามเกณฑ์ด้าน พฤติกรรมการใช้สถานที่ในการพบปะนอกบ้าน ด้านวิถีชีวิตและทัศนคติ เกณฑ์ด้านอายุซึ่งจะต้องจัดอยู่ในกลุ่มคนรุ่นใหม่อาศัยอยู่ในเมือง และเกณฑ์ด้านข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างหลักสำหรับในการวิจัยเพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิคการทำ Focus group ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างที่มีความเหมาะสมในการศึกษาพฤติกรรมโดยการเลือกองค์ประกอบในการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในจำนวน 52 ราย

ในขั้นตอนการทำ Focus group ผู้วิจัยได้ใช้อุปกรณ์ประกอบเพื่อสื่อสารที่มีคุณภาพดีเพื่อให้ผู้เข้าร่วมวิจัยมีข้อมูลที่เพียงพอในการตัดสินใจเลือกการออกแบบองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมภายใน ผู้วิจัยได้คัดเลือกภาพการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในที่ใช้ในการวิจัยที่มีองค์ประกอบของการออกแบบสถานที่ไว้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ สมจริงและหลากหลายสไตล์เพื่อให้ครอบคลุมโอกาสในการเลือกรวมทั้งรสนิยมของผู้ตอบ เพื่อให้มั่นใจว่าจะได้ข้อค้นพบที่สามารถตอบสนองต่อโจทย์และคำถามในการวิจัยได้อย่างสมบูรณ์ที่สุดเท่าที่ผู้วิจัยจะสามารถทำได้ ผู้ร่วมวิจัยต้องเลือกและให้คะแนน (Rating) ภาพสถานที่ในลักษณะ 3rd place ในประเด็นพิจารณาองค์ประกอบด้านการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในด้านต่าง ๆ ภายใต้เกณฑ์ด้านค่านิยมและเกณฑ์พิจารณาด้านวัฒนธรรม และในระหว่างดำเนินการเก็บข้อมูลขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยยังเป็นผู้สังเกตในบริบทจริง (contextual photo observation) และทำการสนทนากลุ่มย่อยโดยแบ่งผู้เข้าร่วมวิจัยเป็น 4 กลุ่มตามเกณฑ์ด้านประชากร คือ เพศและวัย ได้แก่ ชายวัยเรียน, หญิงวัยเรียน, ชายวัยทำงานและหญิงวัยทำงาน เพื่อถามคำถามเชิงลึกเพื่อรวบรวมข้อมูลด้านทัศนคติและความพึงพอใจเกี่ยวกับประเด็นด้านค่านิยมและด้านวัฒนธรรมเพิ่มเติมอีกด้วย

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้เทคนิคการทำบันทึกไดอารี่ออนไลน์ (Online Diary) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมการทำ Focus group เป็นการวิจัยขั้นสุดท้าย เพื่อพิจารณาถึงพฤติกรรมจริงในชีวิตประจำวันของกลุ่มตัวอย่างว่ามีพฤติกรรมการใช้สถานที่นอกบ้านตามที่ได้ให้ข้อมูลในการคัดกรองก่อนหน้าหรือไม่ เพื่อให้ผลการวิจัยมีความน่าเชื่อถือในแง่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยที่จะต้องเป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีพฤติกรรมการใช้สถานที่ในการรวมกลุ่มทางสังคมจริง การวิจัยขั้นสุดท้ายนี้กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ถ่ายภาพและจัดบันทึกคำตอบด้วยตนเอง

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการดำเนินการวิจัยประกอบไปด้วย คำตอบแบบสอบถามคัดกรองจำนวน 120 ชุด, คำตอบการเข้าร่วมคัดเลือกภาพและการบันทึกปัญหาและอุปสรรค ความต้องการ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สถานที่ในการพบปะในแบบต่างๆ และความขัดแย้งกับวัฒนธรรมไทยจำนวน 52 ชุด, ภาพถ่ายจากการสังเกตการใช้สถานที่พบปะจริงจำนวนมาก, บทสัมภาษณ์และวีดิทัศน์การสัมภาษณ์ขณะทำ focus group และสมุดบันทึกไดอารี่ออนไลน์ (Online Diary) แสดงพฤติกรรมจริงในชีวิตประจำวันของกลุ่มตัวอย่างว่ามีพฤติกรรมการใช้สถานที่นอกบ้านอย่างไร แสดงเหตุผล และ/หรือทัศนคติในการตัดสินใจเลือกสถานที่พบปะ และความขัดแย้งต่อวัฒนธรรมไทย จำนวน 48 ชุด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดแสดงในรูปตารางและการพรรณนาผลการค้นพบที่จะนำไปสู่การกำหนดแนวทางการออกแบบเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและความชอบของผู้บริโภค ตลอดจนทั้งเป็นแนวทางการออกแบบที่สามารถลดปัญหาความขัดแย้งและการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมไทย

6.1 สรุปผลการวิจัย

6.1.1 พฤติกรรมการใช้สถานที่พบปะนอกบ้านและระดับคะแนนวิถีชีวิตและทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจข้อมูลคัดกรองจากกลุ่มตัวอย่าง 120 ราย ก่อนพิจารณาตามเกณฑ์คัดเลือกเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลลำดับต่อไป ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลในเชิงพรรณนาดังปรากฏในบทที่ 4 ในสถิติเชิงพรรณนา มีประเด็นสำคัญของการวิจัย ได้แก่ พฤติกรรมการใช้สถานที่พบนอกบ้าน และระดับคะแนนวิถีชีวิตและทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ซึ่งสามารถสรุปโดยสังเขปได้ดังนี้

1. พฤติกรรมการใช้สถานที่ในการพบนอกบ้าน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการใช้ 3rd place ในการพบนอกบ้านระหว่าง 1-2 วันในระหว่างสัปดาห์ (จันทร์-ศุกร์) กว่าร้อยละ 60 และรวมถึงยังมีพฤติกรรมในการใช้สถานที่พบนอกบ้านในวันสุดสัปดาห์ในสัดส่วนค่อนข้างมากกว่าร้อยละ 76 ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการใช้เพื่อพบปะสังสรรค์กันในสัดส่วนที่สูงมาก ในขณะที่ใช้สถานที่พบนอกบ้านในการนัดพบคนที่ไม่คุ้นเคยเป็นสัดส่วนเกือบครึ่งหนึ่งในวันทำการและพบในสัดส่วนน้อยลงไปในวันสุดสัปดาห์สำหรับกิจกรรมดังกล่าว สำหรับการนัดเดทกับคู่อุปการะและใช้สถานที่เพื่อนัดพบ-รอฆ่าเวลาทั้งระหว่างวันทำการและในวันสุดสัปดาห์จะพบในสัดส่วนน้อยกว่ากิจกรรมการพบปะอื่น ๆ ก่อนหน้า

จากการวิเคราะห์รายละเอียดกิจกรรมสำหรับการพบนอกบ้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกคนมีประสบการณ์ในการพบนอกบ้านสำหรับการนัดคุยงานกับเพื่อนเพื่อสังสรรค์กับเพื่อนและใช้สำหรับการฆ่าเวลา ส่วนการออกมาใช้สถานที่พบนอกบ้านนั้นพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากที่ออกมาทำงานคนเดียวและมีกลุ่มตัวอย่างใช้สถานที่สำหรับการนัดกับคนในระดับเดียวกันเป็นครั้งแรก รองลงมา ก็มักจะใช้สถานที่เหล่านี้สำหรับเดทในช่วงคบหาและเดทในโอกาสพิเศษ ส่วนการนัดหมายในเรื่องทางธุรกิจนั้นพบในสัดส่วนที่น้อยกว่ากิจกรรมอื่น ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น

2. วิถีชีวิตและทัศนคติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านวิถีชีวิต&ทัศนคติซึ่งเป็นคำถามสำหรับประเมินค่านิยมและวัฒนธรรมจำนวน 15 ปัจจัยโดยแต่ละปัจจัยบรรจุคำถามจำนวน 3 ข้อ รวมเป็นข้อคำถามพื้นฐานจำนวน 45 ข้อ (รายละเอียดได้นำเสนอในบทสถิติเชิงพรรณนา) ปัจจัยดังกล่าวซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการวิจัยว่า ปัจจัยวิถีชีวิตและทัศนคติด้านใดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกสถานที่พบนอก (3rd place) อย่างไร ผลการวิเคราะห์ที่แสดงผลในภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 120 ราย พบว่า ผู้ร่วมวิจัยให้ความสำคัญกับวิถีชีวิตและทัศนคติด้าน “จิตสำนึกสาธารณะและระเบียบวินัย” สูงที่สุดจากประเด็นพิจารณาทั้งหมด 15 ด้าน โดยมีคะแนนเฉลี่ยในระดับ 6.23 จากคะแนนเต็ม 7 ซึ่งหมายถึง “สูงมาก” ตามเกณฑ์ในการแปลความหมายของการวิจัย ส่วนประเด็นอื่น ๆ ที่พบคะแนนในระดับ “สูง” ประกอบด้วย “ความเกรงใจ” มีคะแนนเฉลี่ย 5.53 ด้าน “Cozy สบาย ๆ” มีคะแนนเฉลี่ย 5.43 ด้าน “เอื้อเฟื้อเคารพผู้ใหญ่” มีคะแนนเฉลี่ย 5.27 ด้าน “มารยาทไทย” มีคะแนนเฉลี่ย 5.13 และด้าน “ค่านิยมทางเพศ” มีคะแนนเฉลี่ย 4.59 ส่วนประเด็นอื่น ๆ อีก 10 ด้านพบคะแนนเฉลี่ยในระดับใกล้เคียงกัน โดยทั้ง 10 ด้านมีคะแนนเฉลี่ยในระดับ “ปานกลาง” ในทุกประเด็นชีวิต

6.1.2 การจำแนกกลุ่มบุคคล

ผู้วิจัยได้นำผลการตอบคำถามคัดกรองของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 120 คนมาพิจารณาความเหมาะสมในการคัดเลือกเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับการรวบรวมข้อมูลที่เจาะลึกมากขึ้น ทั้งนี้ได้ใช้เกณฑ์หลายประการในการพิจารณาหลายประการ ได้แก่ เกณฑ์ด้านพฤติกรรมการใช้สถานที่ในการพบปะนอกบ้าน วิธีชีวิตและเกณฑ์ในด้านข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างที่จะต้องการรวบรวมข้อมูลในเชิงลึกสามารถเป็นตัวแทนของประชากรในการวิจัยที่ดี ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 52 ราย จากนั้นได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ตัวแทนประชากรเหล่านั้นได้ตอบคำถามที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตและทัศนคติในช่วงคำถามคัดกรอง เพื่อจำแนกตัวแทนประชากรทั้งหมดออกเป็นกลุ่มบุคคลที่มีคุณลักษณะของวิถีชีวิตและทัศนคติที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สถานที่พบปะนอกบ้านที่แตกต่างกัน ผลการวิจัยมีข้อสรุปดังนี้

1. การจำแนกกลุ่มบุคคลด้วยวิธี Cluster Analysis

การจำแนกกลุ่มบุคคลโดยการวิเคราะห์เพื่อจัดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เทคนิค Cluster Analysis สามารถจำแนกกลุ่มบุคคลที่เป็นตัวอย่างในการวิจัยออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่ม “ผู้ยึดถือความดีตามค่านิยมไทย” ซึ่งพบในสัดส่วนร้อยละ 15.4 2) กลุ่ม “ผู้ไม่สนใจสังคม” พบร้อยละ 38.5 และ 3) กลุ่ม “ผู้ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์” ที่พบในสัดส่วนร้อยละ 46.2 ผลการจัดเป็น 3 กลุ่มดังกล่าว พบแนวโน้ม “ผู้ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์” เป็นกลุ่มที่มีคะแนนวิถีชีวิตและทัศนคติที่แสดงถึงค่านิยมและวัฒนธรรมของบุคคลอย่างเห็นได้ชัดในทุกปัจจัยชีวิตจากทั้งหมด 15 ด้าน โดยระดับคะแนนสูงกว่ากลุ่ม “ผู้ไม่สนใจสังคม” และกลุ่ม “ผู้ยึดถือความดีตามค่านิยมไทย” อย่างมากและนอกจากนั้นแล้วผลการวิจัยยังพบแนวโน้มสำคัญที่น่าสนใจคือ ผู้ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ ยังเป็นกลุ่มบุคคลที่มี “ความสนใจด้านการออกแบบ” สูงเป็นพิเศษ รองลงมาที่สนใจประเด็นการออกแบบได้แก่กลุ่ม ผู้ไม่สนใจสังคม ส่วนผู้ยึดถือความดีตามค่านิยมไทย พบว่าเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความสนใจด้านการออกแบบต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ มาก

2. คุณลักษณะทางทัศนคติและวัฒนธรรมของกลุ่มบุคคล

การวิจัยชี้ให้เห็นว่ากลุ่มผู้ใช้ทั้ง 3 มีทัศนคติและวิถีชีวิตที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สถานที่พบปะนอกบ้าน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้คือ

กลุ่มที่ 1 ผู้ยึดถือความดีตามค่านิยมไทย (15.4%) คนกลุ่มนี้ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์จากภายนอกในเรื่องค่านิยมวัฒนธรรมไทยมาก กล่าวคือต้องการให้ผู้อื่นมองว่าตนเป็นผู้ที่ดีพร้อมตามค่านิยมวัฒนธรรมไทยแต่ดั้งเดิม ให้ความสำคัญกับเรื่องวิถีปฏิบัติที่ต้งามในด้านค่านิยมทางเพศ การรักษานวลสงวนตัว เรื่องมารยาทไทย ทั้งกิริยาและการแต่งกาย เรื่องจิตสำนึกสาธารณะและระเบียบวินัย เรื่องความเอื้อเฟื้อและความเคารพผู้ใหญ่ เป็นที่น่าสังเกตว่าผลวิจัยชี้ให้เห็นว่าเมื่อเทียบกับคนกลุ่มอื่น ๆ คนกลุ่มนี้ให้ความสำคัญค่อนข้างน้อยกับเรื่องความเกรงใจซึ่งเป็นวัฒนธรรมไทยที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยง่าย คนกลุ่มนี้ไม่ให้ความสำคัญมากกับการแสดงฐานะผ่านการแต่งกาย ของใช้ ร้านที่เลือกและการเลือกสถานที่แปลกใหม่เพียงเพื่อจะตามเทรนด์ นอกจากนี้มักไม่ค่อยสนใจและไม่มีความรู้ด้านศิลปะและการออกแบบและเป็นกลุ่มที่ไม่ชอบออกไปเที่ยวสังสรรค์เฮฮานอกบ้านมากนัก คนกลุ่มนี้เป็น

กลุ่มที่มีรายได้ปานกลางค่อนข้างสูง แต่ใช้เงินในสถานที่พบนอกบ้านน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับรายได้ มักเลือกสถานที่โดยให้ความสำคัญกับประโยชน์ใช้สอยเป็นหลัก เช่น มีปลั๊กไฟ wifi ไม่มีเสียงหรือคนรบกวน นั่งได้นานๆโดยไม่ต้องสั่งอาหารมาก โดยส่วนใหญ่มาใช้สถานที่โดยไม่ได้มีเป้าหมายประสงค์อื่น นอกจากการมานัดพบหรือทำงานนอกบ้าน คนกลุ่มนี้มักเลือกสถานที่นัดพบที่ค่อนข้างดูเป็นทางการ ไม่เอื้อให้ผู้ใช้ที่นั่งสบายจนเกินไปจนมีอิริยาบถที่ไม่สำรวม เลือกนั่งบริเวณที่ไม่เป็นจุดเด่นหรือเป้าสายตาค่อนข้างมีความเป็นส่วนตัว เป็นที่น่าสังเกตที่ผลวิจัยชี้ให้เห็นว่าเมื่อเทียบกับคนกลุ่มอื่นคนกลุ่มนี้ให้ความสำคัญค่อนข้างน้อยต่อการเลือกสถานที่โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมกับกาลเทศะ และวัย กล่าวคือสามารถไปนั่งหรือนัดพบผู้อื่นในที่ที่ไม่ค่อยเหมาะสมกับอายุและตัวตนของตน เลือกสถานที่โดยไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการตรวจสอบว่าที่นั่นเหมาะสมกับเป้าหมายการนัดพบ และบุคคลที่จะมาพบตน ในขณะที่ให้ความสำคัญมากกว่ากับการเลือกสถานที่ตามระบบคุณค่าวัฒนธรรมไทยอื่นๆเช่น เลือกไปร้านที่ไม่ต้องเห็น หรือไม่อึดอัดเวลามีคนอื่นที่เป็นคู่รักโอบกอดกัน เป็นร้านที่ลูกค้าส่วนใหญ่แต่งกายเรียบร้อย มีกิริยา และอิริยาบถ สำรวม ไม่นั่งเอกเขนกยกขาเหมือนนั่งอยู่บ้าน ไม่เอื้อให้คนแซงคิว ดัดหน้า หรือสูบบุหรี่ในที่ห้ามสูบ เป็นต้น

กลุ่มที่ 2 ผู้ไม่สนใจสังคม (38.5%) คนกลุ่มนี้เป็นพวกที่ไม่สนใจใคร คือไม่สนใจว่าใครจะมองตนอย่างไร ไม่ให้ความสำคัญและไม่ปฏิบัติตามค่านิยมวัฒนธรรมไทยทุกด้าน ตั้งแต่เรื่องมารยาททางกิริยาและการแต่งกาย ไปจนถึงค่านิยมทางเพศ การรักษาวลสงวนตัว เมื่อเทียบกับคนไทย ส่วนใหญ่คนกลุ่มนี้ให้ความสำคัญกับความเกรงใจผู้อื่น ความเอื้อเฟื้อ ความเคารพผู้ใหญ่ จิตสำนึกสาธารณะและระเบียบวินัยค่อนข้างน้อย คนกลุ่มนี้มีไม่ค่อยเห็นด้วยกับการสร้างภาพลักษณ์และการแสดงฐานะผ่านการแต่งกาย สิ่งของหรือสถานที่ที่เลือกใช้แบบวัตถุนิยม และเป็นพวกที่ไม่มีความสนใจในศิลปะและการออกแบบ คนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีรายได้น้อยที่สุดแต่ใช้เงินไปกับการกินเที่ยวนอกบ้านสูงที่สุดหากเทียบตามสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ แม้จะค่อนข้างชอบออกไปเที่ยวเฮฮาสังสรรค์หรือใช้เวลาออกบ้านและนอกที่ทำงาน แต่เวลาเลือกที่นัดพบหรือไปนั่งตามร้านคนกลุ่มนี้ไม่สนใจว่าคนอื่นจะมองเขาอย่างไร คนกลุ่มนี้ค่อนข้างต่อต้านสถานที่ที่ตกแต่งหรูหรา พยายามให้ดูมีรสนิยม และร้านที่เป็นที่นิยมตามกระแส เขามักจะเลือกร้านที่ค่อนข้างเหมาะสมกับอายุ ตัวตนของตน และเป้าหมายการนัดพบ เลือกนั่งในร้านและบริเวณที่ค่อนข้างเป็นส่วนตัว ไม่เป็นเป้าสายตาของคนอื่น หรือบางครั้งพยายามหามุมที่ลับตาเพื่อให้สามารถใช้สถานที่ได้ตามที่ตนต้องการอย่างเต็มที่โดยที่ผู้อื่นหรือพนักงานในร้านไม่เข้ามาสังเกต คนกลุ่มนี้ไม่ค่อยใส่ใจกับพฤติกรรมของคนอื่นในร้าน คนรอบข้างจึงไม่ค่อยมีผลกับความรูสึกของเขา เมื่อเทียบกับคนกลุ่มอื่นๆเขาจะสามารถใช้สถานที่ได้โดยไม่อึดอัดมากนัก แม้คนรอบข้างจะโอบกอดกันหรือทำกิริยาอันไม่สมควร เช่น นั่งเอกเขนกยกขาเหมือนนั่งอยู่บ้าน พุดเสียงดังเกินควร หรือแม้แต่ทำลายข้าวของสาธารณะ ที่มากไปกว่านั้นคนกลุ่มนี้อาจทำสิ่งต่างๆเหล่านั้นเสียเองโดยไม่ค่อยรู้สึกว่ามีอะไรเสียหาย ไม่ค่อยสนใจว่าใครจะว่าอะไร หรือมองตนอย่างไร รวมทั้งไม่ค่อยสนใจว่าตนทำให้ผู้อื่นอึดอัดหรือรำคาญหรือไม่ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าคนกลุ่มนี้ใช้สถานที่พบนอกบ้านที่น้อยที่สุดในคน 3 กลุ่ม

กลุ่มที่ 3 ผู้ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ (46.2%) คนกลุ่มนี้รักการสังสรรค์เฮฮานอกบ้านมาก มีทัศนคติแบบสุขนิยม และวัตถุนิยม ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ที่ผู้อื่นมองตน แสดงฐานะผ่าน

การแต่งกาย ของใช้และสถานที่พบปะที่เลือก คนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีความรู้หรือความสนใจในศิลปะและการออกแบบ สำหรับทัศนคติทางวัฒนธรรมไทยเมื่อเทียบกับคนทั่วไป ในสังคมคนกลุ่มนี้ไม่ให้ความสำคัญกับความเกรงใจ จิตสำนึกสาธารณะและระเบียบวินัยมากนัก ยิ่งไปกว่านั้นบางครั้งคนกลุ่มนี้มีความคิดเห็นตรงข้ามกับค่านิยมวัฒนธรรมไทยแบบดั้งเดิมในเรื่องมารยาทซึ่งแสดงออกทางกิริยาการแต่งกายที่สำรวม และเรื่องค่านิยมทางเพศโดยเฉพาะการรักรักนวลสงวนตัว เช่น นอกจากคนกลุ่มนี้จะไม่คิดว่าเรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องเสียหาย บางครั้งยังภูมิใจ หรืออยากให้ผู้อื่นมองเห็นเมื่อตนหรือคนรักแต่งกายหล่อแหลม หรือขณะแสดงความรักต่อคนรักในที่สาธารณะ คนกลุ่มนี้มีรายได้ค่อนข้างสูงและเป็นกลุ่มที่ใช้จ่ายเงินกับการกิน ที่อยู่นอกบ้านมากที่สุดหากคิดตามยอดค่าใช้จ่ายต่อสัปดาห์ เป็นกลุ่มผู้นำเทรนด์ลองไปที่ใหม่ๆ เสมอ ไม่ชอบไปร้านที่คนส่วนใหญ่ไป มักเป็นคนที่ผู้อื่นมาขอคำแนะนำเกี่ยวกับร้าน หรือที่ที่เกี่ยวใหม่ๆ เป็นกลุ่มที่ให้ความสำคัญกับการสรรหาสถานที่ที่เพิ่งเปิดบริการ หรือร้านที่เพิ่งเริ่มเป็นที่นิยม รวมทั้งสถานที่ที่สามารถให้ประสบการณ์แปลกใหม่เป็นพิเศษ คนกลุ่มนี้มีเหตุจูงใจอื่นๆ ในการใช้สถานที่พบปะนอกบ้านหลายประการคือ นอกจากไปเพื่อนัดพบคนแล้วยังไปเพื่อพักผ่อน คลายเครียด ทำให้จิตใจดีขึ้น จับกระแสหรือทำให้ก้าวทันกระแส บางครั้งไปนั่งในร้านเพียงเพื่อจะดูผู้คน หรือเพื่อให้ได้พบคนใหม่ๆ คนกลุ่มนี้มักเลือกร้านและบริเวณที่นั่งในร้านที่เอื้อให้ตนเป็นจุดสนใจหรือดึงดูดสายตาคน สามารถเห็นผู้อื่น และเปิดโอกาสให้ได้พูดคุยรู้จักผู้คนใหม่ๆ นอกจากนั้นยังให้ความสำคัญกับประโยชน์ใช้สอยที่ครบถ้วนเช่นมีปลั๊กไฟ wifi และความเหมาะสมตามกาลเทศะและวัย กล่าวคือ คนกลุ่มนี้ให้ความสำคัญกับการเลือกร้านอาหารที่เหมาะสมกับอายุและตัวตนของตน เป้าหมายการนัดพบ และบุคคลที่นัดพบเป็นอย่างมาก โดยทั่วไปคนกลุ่มนี้มักเลือกร้านที่ดูดีมีรสนิยมช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของตนทำให้ผู้อื่นมองว่ามีฐานะดี แต่มีลักษณะค่อนข้างสบาย (cozy) ไม่เป็นทางการเกินไป โดยเฉพาะในการนัดพบครั้งแรกเมื่อยังไม่รู้จักคนที่จะมาพบตინัก

นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์พบว่า กลุ่ม “ผู้ยึดถือความดีตามค่านิยมไทย” มีคะแนนด้านจิตสำนึกสาธารณะและระเบียบวินัย มีความอบอุ่นสบาย ความเกรงใจและประเด็นพิจารณาด้านมารยาทไทยในระดับค่อนข้างสูง แต่ทั้งนี้โดยภาพรวมจะมีระดับคะแนนต่ำกว่า “ผู้ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์” ในทุกปัจจัยพิจารณา

สำหรับกลุ่มบุคคลที่จำแนกเป็น “ผู้ไม่สนใจสังคม” พบว่ามีแนวโน้มระดับคะแนนในประเด็นความเหมาะสมกับกาลเทศะและวัย ค่านิยมทางเพศ ความอบอุ่นสบาย และด้านมารยาทไทยต่ำกว่าอีก 2 กลุ่ม

3. ภาพรวมพฤติกรรมกรรมการเลือกการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในของบุคคลทั้ง 3 กลุ่มตามเกณฑ์พิจารณาด้านค่านิยม

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเลือกการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในของบุคคลทั้ง 3 กลุ่มที่มีบุคลิกและคุณลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้ข้อสรุปออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ “ผู้ยึดถือความดีตามค่านิยมไทย” “ผู้ไม่สนใจสังคม” และ “ผู้ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์” ซึ่งประเภท

ของกลุ่มบุคคลที่ได้จัดแบ่งนี้ พบว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในตามเกณฑ์ค่านิยมในหลายประเด็นพิจารณา

4. พฤติกรรมการเลือกการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในของกลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยส่วนบุคคล (Demographic data) ตามเกณฑ์พิจารณาด้านค่านิยม

ปัจจัยด้านเพศ พบว่า มีความสัมพันธ์กับประเด็นค่านิยมของ “สุขนิยม” ในด้าน สภาพบรรยากาศ ส่วนมีความสัมพันธ์กับประเด็นพิจารณาในการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในในด้านอื่น ๆ พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับเพศ

ปัจจัยการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์กับประเด็นค่านิยมในหลายตัวชี้วัด ได้แก่ การนั่งได้นานทั้งในด้านเฟอร์นิเจอร์ การจัดที่นั่ง และการปิดล้อม มีความสัมพันธ์กับประเด็นด้านเซย์-ทันสมัย ด้านรูปแบบเฟอร์นิเจอร์ และมีความสัมพันธ์กับประเด็นความเหมาะสมกับวัยด้านสีและMaterial และด้านลักษณะเฟอร์นิเจอร์

ปัจจัยด้านอายุ พบว่า มีความสัมพันธ์กับประเด็นค่านิยมในหลายตัวชี้วัดเช่นกัน ประกอบด้วย มีความสัมพันธ์กับประเด็นการนั่งได้นานในปัจจุบันพิจารณาในการ “จัดที่นั่ง” และ “แสง” มีความสัมพันธ์กับประเด็นความเหมาะสมกับวัยพบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับ สีและวัสดุ และลักษณะเฟอร์นิเจอร์ ส่วนมีความสัมพันธ์กับประเด็นการไม่ถูกสังเกตเห็นในด้าน “สี” ปัจจัยเดียว

ปัจจัยการด้านพฤติกรรมการใช้สถานที่พบปะนอกบ้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการใช้สถานที่พบปะนอกบ้านมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในในประเด็นการนั่งได้นานในด้าน “เฟอร์นิเจอร์” มีความสัมพันธ์กับประเด็นความเป็นทางการพบว่ามีความสัมพันธ์ในด้านเฟอร์นิเจอร์เช่นกัน มีความสัมพันธ์กับประเด็นความแปลกใหม่กับ Theme/Style และแสงที่ใช้

ปัจจัยด้านข้อมูลส่วนบุคคลได้แก่ ระดับรายได้ ที่พบว่า มีความสัมพันธ์กับประเด็น“ความแปลกใหม่” ในด้านเฟอร์นิเจอร์หลากหลาย และสีที่ใช้ ส่วนการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในอื่น ๆ พบว่าไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ภาพรวมพฤติกรรมการเลือกการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในของบุคคลทั้ง 3 กลุ่มตามเกณฑ์พิจารณาด้านวัฒนธรรม

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการเลือกการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในของบุคคลทั้ง 3 กลุ่มที่มีบุคลิกและคุณลักษณะที่แตกต่างกันออกไปตามเกณฑ์พิจารณาด้านวัฒนธรรม พบว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในแต่พบในระดับที่น้อยกว่าเกณฑ์พิจารณาด้านค่านิยมมาก

6. พฤติกรรมการเลือกการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในของกลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยส่วนบุคคล (Demographic data) ตามเกณฑ์พิจารณาด้านวัฒนธรรม

ปัจจัยด้านเพศ พบว่า มีความสัมพันธ์กับเกณฑ์ค่านิยมของ “สุขนิยม” ในประเด็นพิจารณาด้าน เสพบรรยากาศ ส่วนเกณฑ์พิจารณาในการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในด้านอื่น ๆ พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับเพศ

ปัจจัยการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์กับประเด็นมารยาทไทยในด้าน เฟอร์นิเจอร์นั่งสบาย และผนังโดยรอบ

ปัจจัยการด้านพฤติกรรมการใช้สถานที่พบปะนอกร้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการใช้สถานที่พบปะนอกร้านมีความสัมพันธ์กับประเด็น “วัดถุนิยม” ในด้าน “โซว์ตัวแฟนของแบรด์เนม ประเด็นการแสดงความรักในที่สาธารณะ พบว่าพฤติกรรมการใช้สถานที่พบปะนอกร้านมีความสัมพันธ์กับแสงสว่าง ส่วนประเด็น “สุขนิยม” พบว่าพฤติกรรมการใช้สถานที่พบปะนอกร้านมีความสัมพันธ์กับประเด็น “การรวมกลุ่มใหญ่ในที่สาธารณะ” เพียงประเด็นเดียว

ปัจจัยระดับรายได้ พบว่า มีความสัมพันธ์กับประเด็นวัดถุนิยมในด้านการสร้างภาพลักษณ์ว่ามีฐานะ ส่วนประเด็น “สุขนิยม” พบว่า ระดับรายได้มีความสัมพันธ์กับประเด็น “รู้จักเพื่อนใหม่” ส่วนประเด็นอื่น ๆ นั้นพบว่าไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

7. ผลการเลือกองค์ประกอบในสภาพแวดล้อมภายในของสถานที่รวมกลุ่มตามเกณฑ์ค่านิยม

ผลการวิเคราะห์การเลือกองค์ประกอบในสภาพแวดล้อมภายในของสถานที่รวมกลุ่มตามประเด็นค่านิยมของกลุ่มบุคคล 3 กลุ่มซึ่งนับได้ว่าเป็นส่วนสำคัญของการศึกษาคั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า ประเภทของกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือผู้ที่มีค่านิยมและวัฒนธรรมในระดับที่แตกต่างกันออกไป มีพฤติกรรมในการเลือกองค์ประกอบในสภาพแวดล้อมภายในที่แตกต่างกันออกไป แต่ก็มีความสอดคล้องในบางประเด็น ประเด็นค่านิยมที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย นั่งได้นาน อบอุ่นสบาย ๆ ไม่เป็นทางการ เป็นทางการ เป็นส่วนตัว เสียงดังได้ สงบเงียบ สนุกสนาน มีรสนิยม แปลกใหม่ ถูก-แพง โรแมนติก เซ็กซี่ทันสมัย เหมาะสมกับวัย และไม่ถูกสังเกตเห็น ผลการวิจัยพบว่า

การ “นั่งได้นาน” พบแนวโน้มการเลือกคล้าย ๆ กันในเรื่องของเฟอร์นิเจอร์ที่กลุ่มตัวอย่างจากทั้ง 3 กลุ่มจะเลือกเฟอร์นิเจอร์ในลักษณะ Daybed (นอนเอกเขนกได้) มากกว่าเฟอร์นิเจอร์แบบหลังตรงหรือ เอน 90 องศา เช่นเดียวกับการจัดที่นั่งที่กลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่งขึ้นไปจะเลือกการจัดที่นั่งแบบจัดกลุ่ม รวมถึงการปิดล้อมที่มักจะเลือกแบบโล่ง/ติดทางเดิน ในประเด็นด้านสีนั้นพบว่าส่วนใหญ่จะเลือกสีแบบ Harmony มากกว่าแบบ Contrast การค้นพบดังกล่าวอาจนำไปสู่ข้อสรุปที่ว่า กลุ่มคนที่มีค่านิยมแตกต่างกันมีการเลือกการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในสำหรับการ “นั่งได้นาน” คล้าย ๆ กัน

ความอบอุ่นสบาย พบทั้งความคล้ายคลึงและความแตกต่างในการเลือก ในส่วนที่กลุ่มบุคคลทั้งสามกลุ่มมีแนวโน้มเลือกคล้ายกันคือการจัดที่นั่ง โดยทุกกลุ่มเลือกแบบจัดกลุ่ม และเลือกวัสดุในการตกแต่งที่เป็น “ธรรมชาติ” มากกว่าวัสดุสังเคราะห์ ผลการวิเคราะห์นี้บ่งชี้ว่าสอดคล้องกับการศึกษาด้านการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาอื่น ๆ ที่บุคคลมักจะเลือกการจัดที่นั่งแบบจัดกลุ่มมากกว่าแบบมีระยะห่างมาก ทั้งนี้อาจเป็นเรื่องของความรู้สึกใกล้ชิดอบอุ่น แต่ก็ไม่มากจนเกินไป

ด้านสีและแสงนั้นพบแนวโน้มกลุ่มผู้ไม่สนใจสังคมและผู้ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์จะเลือกแบบ Daylight มากกว่ากลุ่มผู้ยึดติดความดีตามค่านิยมไทยซึ่งมีสัดส่วนผู้เลือก Warm White เท่า ๆ กัน เช่นเดียวกับประเด็นด้านการปิดล้อม ที่พบว่าบุคคลสองกลุ่มแรกมีแนวโน้มที่จะเลือกแบบเปิดโล่ง/วิว มากกว่ากลุ่มผู้ยึดติดความดีตามค่านิยมไทย

ความไม่เป็นทางการ พบแนวโน้มการเลือกลักษณะเฟอร์นิเจอร์คล้าย ๆ กันกล่าวคือจะเลือก Sofa/Easy Chair (เอนมากกว่า 90 องศา) มากกว่าเฟอร์นิเจอร์ลักษณะอื่น นอกจากนั้นยังเลือกเฟอร์นิเจอร์ที่มีระยะห่างกันมากกว่าชิดกัน ส่วนสไตล์นั้นพบว่ากลุ่มผู้ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์จะเลือก Traditional Style มากกว่า ในขณะที่กลุ่มผู้ยึดถือความดีตามค่านิยมไทยและผู้ไม่สนใจสังคมจะเลือกแบบ Mix & Match มากกว่า เช่นเดียวกับลักษณะสเปซ ซึ่งผู้ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์จะเลือกมุมที่เป็นส่วนตัวมากกว่า ในขณะที่กลุ่มผู้ยึดถือความดีตามค่านิยมไทยและผู้ไม่สนใจสังคมจะเลือกการเปิดโล่งมากกว่า 2 ประเด็นหลังนี้สะท้อนให้เห็นว่าค่านิยมของบุคคลมีความสัมพันธ์ในลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ในการเลือกการออกแบบสภาพแวดล้อมภายใน

ความเป็นทางการ บุคคลทั้ง 3 กลุ่มมีแนวโน้มเลือกเหมือน ๆ กันแต่มีสัดส่วนที่แตกต่างกันไปบ้างแต่ไม่ชัดเจนมากอาจกล่าวได้ว่าค่านิยมไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในด้านความเป็นทางการ เช่นเดียวกับประเด็นด้านความเป็นส่วนตัว ที่บุคคลทั้งสามกลุ่มมักจะมีทิศทางเลือกที่คล้าย ๆ กันแนวโน้มดังกล่าวรวมถึงประเด็นพิจารณาด้านการเสียงดังได้ด้วย

ความสงบเงียบ พบว่ากลุ่มผู้ไม่สนใจสังคมจะเลือก Traditional style มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ เช่นเดียวกับสีที่ใช้มักจะเป็นแบบ Harmony สูงกว่า Contrast มาก สถิติดังกล่าวนี้บ่งชี้ว่ากลุ่มผู้ไม่สนใจสังคมมีเอกลักษณ์ในการเลือกที่ชัดเจนมากกว่ากลุ่มบุคคลประเภทอื่น ๆ และความแตกต่างในประเด็นสงบเงียบอื่น ๆ พบว่าผู้ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์จะชอบเพดานสูงมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

ความสนุกสนาน กลุ่มบุคคลทั้งสามกลุ่มมีความชอบในประเด็นพิจารณาจุดนี้เหมือน ๆ กันไม่ว่าจะเป็นการจัดที่นั่งหลาย ๆ แบบ การจัดโซนให้มีหลายโซนและการใช้ Accessories แบบ Display

ความมีรสนิยม กลุ่มผู้ยึดถือความดีตามค่านิยมไทยและผู้ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์จะชอบ Theme/Culture Style มากกว่ากลุ่มผู้ไม่ใส่ใจสังคมที่ชอบสไตล์ Mix & Match มากกว่า การเลือกที่แตกต่างกันดังกล่าวนี้เป็นตัวสะท้อนอิทธิพลของค่านิยมในระดับหนึ่ง แต่ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเลือกเฟอร์นิเจอร์ที่มีระยะห่าง

ความแปลกใหม่ บุคคลทั้งสามกลุ่มเลือกเฟอร์นิเจอร์ที่หลากหลาย มี Theme/Style แบบ Modern เป็นส่วนใหญ่ แต่ชอบเข้าอีต่างกันคือผู้ไม่สนใจสังคมจะเลือก Beanbag มากกว่า ในขณะที่ผู้ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์จะเลือก Armchair/Easy Chair มากกว่า ในขณะที่ผู้ยึดถือความดีตามค่านิยมไทยจะเลือกพอ ๆ กัน

ความดูก-แพง กลุ่มผู้ยึดถือความดีตามค่านิยมไทยจะเลือกแบบโบราณมากกว่ากลุ่มอื่นซึ่งนับว่าสอดคล้องกับ characters อื่น ของคนในกลุ่มนี้ด้วยเช่นกัน ในขณะที่ประเด็นด้านแสงทั้งหมดจะเลือกแบบ Dramatic และในประเด็น Space คนทั้งสามกลุ่มก็ชอบที่จะให้ห่างหรือสูงโล่งมากกว่า

ความโรแมนติก พบทิศทางการเลือกคล้ายคลึงกันในหลายประเด็น เช่น ที่นั่งสบายมักจะเลือกแบบ Easy chair, Armchair มากกว่าแบบอื่น ๆ เลือกมีสี และเลือกแสงแบบ Uniform เป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่เลือก Dramatic effect ค่อนข้างน้อย และนอกจากนั้นยังพบว่ากลุ่มคนไม่สนใจสังคมมักเลือกสี Contrast และ Theme/Style แบบ Leisure มากกว่าแบบอื่น ๆ อาจกล่าวได้ว่าในด้านความโรแมนติกแล้ว ทั้งสามกลุ่มคิดคล้าย ๆ กัน

ความเขย-ทันสมัย ไม่พบความแตกต่างที่เด่นชัด

ความเหมาะสมกับวัยนั้นพบการเลือกที่แตกต่างกันมาก กล่าวคือ กลุ่มผู้ยึดถือความดีตามค่านิยมไทยมักจะเลือกสี Material แบบ Harmony/ธรรมชาติมาก ในขณะที่ผู้ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์จะเลือกสี Material แบบ Contrast/มันวาว ค่านิยมในด้านนี้นับว่าสะท้อนถึงรสนิยมในการเลือกออกแบบสภาพแวดล้อมภายในที่ชัดเจน เช่นเดียวกับแสดงที่พบว่า กลุ่มผู้ยึดถือความดีตามค่านิยมไทยและผู้ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์จะเลือกแสงแบบอบอุ่นมากกว่า กลุ่มผู้ไม่สนใจสังคมจะชอบแสงสว่างมากกว่า ส่วนทำนองนั้นทั้งหมดชอบทำนองตรงมากกว่าเอกเซนก

ประเด็นด้านการไม่ถูกสังเกตเห็นนั้นกลุ่มคนทั้งสามกลุ่มจะเลือกประเด็นพิจารณาด้าน สี เป็นแบบ Neutral เกือบทั้งหมด

8. ผลการเลือกองค์ประกอบในสภาพแวดล้อมภายในของสถานที่รวมกลุ่มตามเกณฑ์วัฒนธรรม

ผลการวิเคราะห์การเลือกองค์ประกอบในสภาพแวดล้อมภายในของสถานที่รวมกลุ่มตามประเด็นวัฒนธรรมของกลุ่มบุคคล 3 กลุ่ม ซึ่งแบ่งการพิจารณาออกเป็น จิตสำนึกสาธารณะ วัตถุประสงค์ การแสดงความรักในที่สาธารณะ ความเกรงใจ มารยาทไทย และสุขนิยม ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มบุคคลทั้งสามกลุ่มมีความคล้ายคลึงในการเลือกองค์ประกอบในสภาพแวดล้อมภายในมากกว่าประเด็นค่านิยม ผลการวิจัยดังกล่าวอาจนำไปสู่ข้อสรุปที่ว่า “วัฒนธรรม” มีอิทธิพลในการเลือกการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในของบุคคลในลักษณะต่าง ๆ น้อยกว่า “ค่านิยม” ประเด็นความคล้ายคลึงในการเลือกองค์ประกอบในสภาพแวดล้อมภายใน ได้แก่

จิตสำนึกสาธารณะ พบว่าในกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจะเลือกใกล้ทางสัญจรในประเด็นด้านที่นั่ง เคา์เตอร์ ชอบเฟอร์นิเจอร์ที่มีจำนวนมาก และเลือก Self service เหมือน ๆ กัน เลือกแสงแบบ Uniform เหมือน ๆ กัน เลือกเฟอร์นิเจอร์เสริมบุคลิกแบบ Armchair เดี่ยวพนักสูงเล็กน้อยเหมือนกัน

การแสดงความรักในที่สาธารณะ พบความแตกต่างในการเลือกพอสมควร โดยกลุ่มผู้ยึดถือความดีตามค่านิยมไทยจะเลือกแสงแบบสว่างมากกว่ากลุ่มผู้ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ที่ชอบแบบมืดสลัว แต่เฟอร์นิเจอร์นั้นเกือบทั้งหมดเลือกแบบเก้าอี้ยาวและส่วนใหญ่ชอบตำแหน่งที่นั่งติดทางเดินหลัก

ผลการวิจัยทั้งหมดข้างต้นได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลายจนถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ซึ่งครอบคลุมทั้งเยาวชนที่กำลังศึกษาเล่าเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จนถึงวัยทำงาน กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยดังกล่าวจัดอยู่ในกลุ่มที่มีพฤติกรรมในการใช้สถานที่พบปะนอก

บ้านค่อนข้างมากทั้งในมิติของการพิจารณาจากธรรมชาติแห่งวัย, กิจกรรมในเชิงสังคมคือการพบปะเพื่อรวมกลุ่มกับเพื่อนและพฤติกรรมด้านชู้สาว สถิติการใช้สถานที่เพื่อพบปะนอกบ้านสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เมื่อพิจารณาโดยรวมทั้งในวันทำการปกติระหว่างจันทร์ถึงศุกร์รวมถึงวันเสาร์อาทิตย์ในกิจกรรมลักษณะที่แตกต่างกันออกไปพบว่า กลุ่มตัวอย่างราวครึ่งหนึ่งของทั้งหมดออกมาใช้สถานที่ 3rd place ข้อค้นพบดังกล่าวนับว่าสอดคล้องกับการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างในเมืองใหญ่ทั่วโลกที่มีแนวโน้มในการใช้เวลาในที่พบปะเพื่อรวมกลุ่มมากขึ้น มีความถี่สูงขึ้นและมีช่วงเวลาในการใช้ที่ยาวนานขึ้น การออกแบบสภาพแวดล้อมภายในจึงนับว่ามีความสำคัญมากขึ้นทั้งในเชิงสังคม จิตวิทยาและในเชิงธุรกิจ

จากสมมุติฐานงานวิจัยที่ตั้งไว้ว่า แนวโน้มพฤติกรรมของคนรุ่นใหม่ในเมืองที่ใช้สถานที่พบปะนอกบ้านเพื่อการรวมกลุ่มทางสังคม (Social gathering) ในสถานที่รวมกลุ่ม (Gathering places) เป็นไปตามค่านิยมและวัฒนธรรมใหม่ที่ได้รับอิทธิพลจากทางตะวันตกที่มาพร้อมกับกระแสโลกาภิวัตน์และระบบการค้าเสรีที่มีอิทธิพลไปทั่วโลก ทำให้สังคมคนไทยรุ่นใหม่เกิดความเสื่อมถอยทางค่านิยมไทยและวัฒนธรรมไม่ว่าจะเป็น วัตถุนิยม สุขนิยม ขาดความเกรงใจ ขาดสัมมาคารวะ ไร้ระเบียบ ไม่เอื้อเพื่อ ตลอดจนค่านิยมทางเพศที่ไม่เหมาะสม แต่ผลการศึกษาครั้งนี้ได้ข้อค้นพบที่แตกต่างไปจากสมมุติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่พบจากการวิจัยครั้งนี้เป็นคนรุ่นใหม่ที่จัดอยู่ในกลุ่ม “ผู้ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์” มากกว่ากลุ่มอื่นๆ ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีระดับคะแนนที่เป็นภาพสะท้อนว่า ยังให้ความสำคัญกับค่านิยมและวัฒนธรรมไทยในระดับสูงในเกือบทุกประเด็นชี้วัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งค่านิยมและวัฒนธรรมไทยในเรื่อง จิตสำนึกสาธารณะและระเบียบวินัย ความเกรงใจ และการเอื้อเพื่อเคารพผู้ใหญ่ และยังเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความสนใจด้านการออกแบบค่อนข้างสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ผลการวิจัยครั้งนี้พบกลุ่มบุคคลประเภทอื่นๆ ได้แก่ กลุ่มผู้ยึดถือความดีตามค่านิยมไทย และกลุ่มผู้ไม่สนใจสังคมในสัดส่วนที่น้อยกว่า ผลการศึกษาที่พบมีความแตกต่างไปจากผลการศึกษาเกี่ยวกับคนรุ่นใหม่จากงานวิจัยชิ้นอื่นๆที่มีแนวโน้มพฤติกรรมในเชิงลบในลักษณะนิยมชมชอบค่านิยมต่างชาติโดยรู้ไม่เท่าทันจึงเกิดเป็นปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน แต่กลุ่มตัวอย่างที่พบในครั้งนี้มีแนวโน้มเป็นกลุ่มบุคคลที่สามารถผสมทั้งวัฒนธรรมไทยแบบดั้งเดิมที่เป็นจารีตที่งดงามยังคงมีอยู่ แต่ก็มีความทันสมัย มีความเป็นสุขนิยมและความสนใจด้านศิลปะการออกแบบร่วมด้วย ลักษณะดังกล่าวอาจเนื่องมาจากกลุ่มที่ใช้เป็นตัวอย่างครั้งนี้เป็นกลุ่มบุคคลที่จัดได้ว่ามีการศึกษาดี มีคุณภาพชีวิตที่ดีเพราะเป็นกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ชั้นในและชั้นกลางที่ผู้คนมักเป็นกลุ่มที่มีรายได้สูงมีการใช้สถานที่นอกบ้านที่มีสภาพแวดล้อมการออกแบบที่ดี

6.2 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลการวิจัยที่ได้นำเสนอทั้งในส่วนของสถิติเชิงพรรณนาและสถิติอ้างอิงในบทก่อนหน้า นำมาสู่ข้อเสนอแนะจากการวิจัยตามตัวแปรสำคัญในการวิจัย ได้แก่ เกณฑ์พิจารณาด้านค่านิยมและเกณฑ์พิจารณาด้านวัฒนธรรมสำหรับการเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบในงานออกแบบสภาพแวดล้อมภายในด้าน

ต่าง ๆ จำแนกตามกลุ่มบุคคลที่แบ่งออกเป็น กลุ่มผู้ยึดถือคติตามค่านิยมไทย ผู้ไม่สนใจสังคม ผู้ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ ดังนี้

1) เกณฑ์พิจารณาด้านค่านิยมสำหรับการเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบในงานออกแบบสภาพแวดล้อมภายใน สำหรับกลุ่มบุคคลประเภทต่าง ๆ มีข้อเสนอแนะในการออกแบบให้สอดคล้องกับคุณลักษณะและรสนิยมของแต่ละประเภทบุคคลดังนี้

1.1 *กลุ่มผู้ยึดถือคติตามค่านิยมไทย ผู้วิจัยเห็นว่า ในการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในที่มีแนวโน้มสอดคล้องกับความต้องการ ความพึงพอใจหรือรสนิยมของ “กลุ่มผู้ยึดถือคติตามค่านิยมไทย ” คือ การออกแบบสภาพแวดล้อมภายในในลักษณะดังนี้*

- นั่งได้นาน ควรใช้เฟอร์นิเจอร์แบบ Daybed (นอนเอกเขนกได้) หรือหากมีความจำเป็นอาจเลือกเป็นแบบ Sofa/Easy Chair (เอนมากกว่า 90 องศา) เพราะในประเด็นพิจารณาด้านอื่น ๆ ตามเกณฑ์ค่านิยมก็อาจมีความแตกต่างในการเลือกด้วย แต่ไม่ควรเลือกแบบ Chair (หลังตรง) มีการจัดที่นั่งแบบ “จัดกลุ่ม” ใช้การปิดล้อมแบบ “โล่ง/ติดทางเดิน” ให้แสงแบบ Uniform ใช้สีแบบ Harmony
- อบอุ่นสบาย ควรใช้เฟอร์นิเจอร์แบบ Sofa/Easy Chair (เอนมากกว่า 90 องศา) ใช้การจัดกลุ่มในการจัดที่นั่ง อาจเป็นแบบโอบล้อมติดผนัง หรือ เปิดโล่งดูวิวก็ได้ และแสงที่ใช้ก็สามารถใช้ได้ทั้ง Warm White และ Day Light ส่วนสีนั้นควรเป็นสีแบบ Harmony แต่ Accessories นั้นใช้ได้ทั้ง Collective Items และ Display และวัสดุที่ใช้ก็น่าจะเป็นวัสดุที่เป็นธรรมชาติ
- ไม่เป็นทางการ เลือกเฟอร์นิเจอร์ในลักษณะ Sofa/Easy Chair (เอนมากกว่า 90 องศา) Style Mix & Match ใช้สี Harmony เฟอร์นิเจอร์มีระยะห่างและลักษณะสเปซ แบบเปิดโล่ง
- เป็นทางการ ใช้ Traditional Style เฟอร์นิเจอร์แบบ Proper มีระยะห่าง มีการปิดล้อมในลักษณะเพดานสูง และเป็น Table Setting
- เป็นส่วนตัว ใช้เฟอร์นิเจอร์แบบพนักหลังสูง มีการจัดที่นั่งห่าง ๆ กัน มีการปิดล้อมแบบโล่งติดทางเดิน มีมุม/ทิศทางการหันมองวิว/คน และใช้แสงแบบ Uniform
- เสียงดังได้ ใช้ไฟแบบ Dramatic เฟอร์นิเจอร์แบบโต๊ะลอยตัวเก้าอี้ธรรมดา ไม่ต้องใช้ Partition เฟอร์นิเจอร์ชิดกันได้ และใช้ Mix & Match Style
- สงบเงียบ ควรเป็น Traditional Style เพดานสูง จัดที่นั่งเป็นกลุ่ม&ห่างกัน จัดแสงได้ทั้งแบบ Dramatic effect หรือ Uniform ใช้สีแบบ Harmony
- สนุกสนาน ใช้ได้ทั้ง Theme แบบ Style อ่างอิงหรือ Mix & Match จัดที่นั่งหลาย ๆ แบบ จัดโซนหลาย ๆ โซน ใช้สีสดใสตัดกันจะชอบมากกว่าสี Pastel ใช้ Accessories แบบ Display

- มีรสนิยม ใช้ Style แบบ Theme/Culture เฟอร์นิเจอร์มีระยะห่าง มีการให้แสงแบบ Dramatic ใช้เฟอร์นิเจอร์แบบ Arm Chair ใช้การเสิร์ฟแบบ Table set หรือไม้ก็ได้ ส่วนสีนั้นใช้ได้ทั้งแบบ Earth tone และสีแบบ Contrast
- แปลกใหม่ ไม่ต้องใช้เฟอร์นิเจอร์ที่หลากหลาย ใช้เก้าอี้ได้ทั้งประเภท Beanbag หรือ Armchair/Easy Chair มี View สี ให้แสงแบบ Uniform และสีแบบสด & ไม่ Contrast
- ถูก – แพง ให้รวม ๆ แล้วดูโบราณ ใช้แสง Dramatic จัด Space แบบห่างหรือสูงโล่ง มี View สี
- โรแมนติก ใช้เก้าอี้แบบ Easy Chair/Arm Chair มีระดับพื้นต่างกันเพื่อความเป็นส่วนตัว ใช้ View สี ให้แสงแบบ Uniform ใช้สีแบบ Contrast และใช้ Leisure Theme/Style
- เขย-ทันสมัย ควรมีการให้แสงแบบมีลูกเล่น ใช้ Material ได้ทั้งธรรมชาติและมันวาว ใช้เฟอร์นิเจอร์แบบแปลกตา ไม่เน้นของตกแต่งที่ Element เด่น
- เหมาะสมกับวัย ใช้ Material แบบ Harmony/ธรรมชาติ จัดแสงแบบอบอุ่น ชอบทำหนังตรงมาไม่ชอบแบบเอกเขนก
- ไม่ถูกสังเกตเห็น ให้มีชอกมมบังสายตา หรืออาจมี 2 ชั้น/ชั้นลอยก็ได้ ใช้เฟอร์นิเจอร์แบบ Easy Chair ไม่ต้อง Grid จัดแสงได้ทั้งแบบสลัวและสว่างกระจายทั่ว ใช้สี Neutral

1.2 กลุ่มผู้ไม่สนใจสังคม ผู้วิจัยเห็นว่า ในการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในที่มีแนวโน้มสอดคล้องกับความต้องการ ความพึงพอใจหรือรสนิยมของ “กลุ่มผู้ไม่สนใจสังคม ” คือ การออกแบบสภาพแวดล้อมภายในในลักษณะ ดังนี้

- นั่งได้นาน ใช้เฟอร์นิเจอร์แบบ Daybed (นอนเอกเขนกได้) จัดที่นั่งแบบกลุ่ม ใช้การปิดล้อมแบบโล่ง/ติดทางเดิน ให้แสงแบบ Uniform ใช้สีแบบ Harmony
- อบอุ่นนั่งสบาย ใช้เฟอร์นิเจอร์แบบ Daybed (นอนเอกเขนกได้) จัดที่นั่งเป็นกลุ่ม ใช้การปิดล้อมแบบโล่ง/วิว ใช้สีของแสงแบบ Day Light ใช้ Accessories แบบ Display ใช้วัสดุที่เป็นธรรมชาติ
- ไม่เป็นทางการ ใช้เฟอร์นิเจอร์แบบ Sofa/Easy Chair (เอนมากกว่า 90 องศา) Style Mix & Match ชอบสีแบบ Harmony มากกว่าแบบ Contrast เฟอร์นิเจอร์ห่างกัน และมีลักษณะสเปซแบบเปิดโล่ง
- เป็นทางการ เป็นแบบ Traditional Style เฟอร์นิเจอร์แบบ Proper จัดให้มีระยะห่าง ใช้การปิดล้อมแบบโล่ง/วิวหรือแบบอื่น ๆ ก็ได้ มี Setting Table
- เป็นส่วนตัว ใช้เฟอร์นิเจอร์แบบพนักหลังสูง จัดที่นั่งห่าง ๆ กัน ใช้การปิดล้อมแบบโล่งติดทางเดิน จัดทิศทางการหันมองวิว/คน ใช้แสงแบบ Uniform
- เสียงดังได้ ใช้ไฟแบบ Dramatic เฟอร์นิเจอร์แบบโต๊ะลอยตัวเก้าอี้ธรรมดา ไม่ต้องมี Partition จัดเฟอร์นิเจอร์ชิดกัน ใช้ Style Mix & Match

- สงบเงียบ จัดแบบ Traditional Style เพดานสูงจัดที่นั่งได้ทั้งเป็นกลุ่ม&ห่างกัน หรือเป็นกลุ่ม&มีมุมหลบตา ใช้แสงได้ทั้งแบบ Dramatic และ Uniform ให้สีแบบ Harmony
- สนุกสนาน ใช้ได้ทั้ง Theme แบบ Style อ่างอิงและ Mix & Match จัดที่นั่งหลาย ๆ แบบ และจัดแบบหลาย ๆ โซน ใช้สีสดใสตัดกันหรือสี Pastel ก็ได้ ใช้ Accessories แบบ Display
- มีรสนิยม ชอบ Style Mix & Match มากกว่า Theme/Culture จัดเฟอร์นิเจอร์ให้มีระยะห่างเท่านั้น ใช้เฟอร์นิเจอร์แบบ Armchair ไม่จำเป็นต้องมี Table set และใช้สี Earth tone
- ความแปลกใหม่ ไม่ต้องใช้เฟอร์นิเจอร์ที่หลากหลาย ใช้ Theme/Style แบบ Modern เก้าอี้แบบ Beanbag มี View สี แสงแบบ Uniform และสีแบบ สด & ไม่ Contrast
- ถูก-แพง ชอบดูโบราณ ใช้แสงแบบ Dramatic จัด Space แบบห่างหรือสูงโล่ง และ View สี
- โรแมนติก ใช้เก้าอี้แบบ Easy Chair/Arm Chair มีระดับพื้นต่างกันเพื่อความเป็นส่วนตัว ใช้ View สี ให้แสงแบบ Uniform ใช้สีแบบ Contrast และใช้ Leisure Theme/Style
- เซย – ทันสมัย ใช้แสงแบบมีลูกเล่น Material แบบมันวาว เฟอร์นิเจอร์แปลกตา ไม่ต้องใช้ของตกแต่งแบบที่ Element เด่น
- เหมาะสมกับวัย ชอบสีแบบ Harmony/ธรรมชาติมากกว่า Contrast/มันวาว ชอบแสงแบบสว่างมากกว่าแบบอบอุ่น ควรจัดเฟอร์นิเจอร์แบบเข้าชุด จัดที่นั่งแบบตรง
- ไม่ถูกสังเกตเห็น ให้มี 2 ชั้น/ชั้นลอยเพื่อความเป็นส่วนตัว ใช้เฟอร์นิเจอร์แบบ Sofa set/Daybed ไม่ต้อง Grid และไม่ต้องมีระยะห่างระหว่างโต๊ะมากให้แสงแบบสว่างกระจายทั่ว ใช้สี Neutral

1.3 กลุ่มผู้ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ ผู้วิจัยเห็นว่า ในการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในที่มีแนวโน้มสอดคล้องกับความต้องการ ความพึงพอใจหรือรสนิยมของ “กลุ่มผู้ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์” คือ การออกแบบสภาพแวดล้อมภายในในลักษณะ ดังนี้

- นั่งได้นาน จัดเฟอร์นิเจอร์แบบ Daybed (นอนเอกเขนกได้) จัดที่นั่งเป็นกลุ่ม ใช้การปิดล้อมแบบโล่ง/ติดทางเดิน ชอบแสงแบบ Uniform มากกว่าแบบ Dramatic ใช้สีแบบ Harmony
- อบอุ่นสบาย ใช้เฟอร์นิเจอร์ได้ทั้งแบบ Sofa/Easy Chair (เอนมากกว่า 90 องศา) จัดที่นั่งเป็นกลุ่ม ใช้การปิดล้อมแบบเปิดโล่ง/วิว ใช้สีได้ทั้งแบบ Harmony และ Contrast ใช้ Accessories แบบ Display และใช้วัสดุธรรมชาติ

- ไม่เป็นทางการ ใช้เฟอร์นิเจอร์แบบ Sofa/Easy Chair (เอนมากกว่า 90 องศา) ใช้ Traditional Style ใช้สีแบบอื่น ๆ เช่น White รองลงมาเป็นสีแบบ Harmony จัดเฟอร์นิเจอร์ให้มีระยะห่างกัน และจัดเป็นมุมส่วนตัวในลักษณะของสเปซ
- เป็นทางการ ใช้ Tradition Style เฟอร์นิเจอร์แบบ Proper ให้มีระยะห่าง จัดการปิดล้อมแบบเพดานสูง และให้มี Table set
- เป็นส่วนตัว ใช้เฟอร์นิเจอร์แบบพนักหลังสูงจะดีกว่ามี partition จัดที่นั่งห่าง ๆ ใช้การปิดล้อมแบบโค้งติดทางเดิน หันมุมหรือทิศทางการมองวิว/คน ใช้แสงแบบ Uniform
- เสียงดังได้ ชอบไฟแบบ Dramatic มากกว่าแบบ Uniform ใช้เฟอร์นิเจอร์แบบโต๊ะลอยตัวเก้าอี้ธรรมดา ไม่มี Partition เฟอร์นิเจอร์ชิดกัน และใช้ Mix & Match Style
- สงบเงียบ จัดเป็น Tradition Style ความโปร่งโล่งแบบเพดานสูง ชอบการจัดที่นั่งแบบเป็นกลุ่ม&ห่างกันมากกว่า ใช้สีแบบ Harmony
- สนุกสนาน ใช้ Theme แบบ Style อ่างอิง จัดที่นั่งหลาย ๆ แบบ จัดแบบหลาย ๆ โชน ชอบสี Pastel มากกว่าสีสดใสตัดกัน ใช้ Accessories แบบ Display
- มีรสนิยม ใช้ Theme/Structure Style จัดเฟอร์นิเจอร์ห่าง ๆ กัน โดยใช้ได้ทั้งลักษณะ Easy Chair หรือ Arm Chair ไม่ต้องมี Table set ใช้สีแบบ Earth tone
- แปลกใหม่ ไม่ต้องใช้เฟอร์นิเจอร์หลากหลาย จัด Theme/Style แบบ Modern ใช้เก้าอี้แบบ Armchair/Easy Chair มี View สี ใช้แสงแบบ Uniform และใช้สีแบบสด&ไม่ Contrast
- ถูก-แพง ชอบแบบดูโบราณมากกว่าดูใหม่ จัดแสงแบบ Dramatic เท่านั้น จัด Space แบบห่างหรือสูงโล่ง และมี View สี
- โรแมนติก จัดที่นั่งสบายแบบ Easy Chair/Arm Chair มีระดับพื้นต่างกันเพื่อความเป็นส่วนตัว มี View สี จัดแสงแบบ Uniform ให้สีแบบ Contrast ใช้ Leisure Theme/Style
- เซย-ทันสมัย จัดแสงแบบมีลูกเล่น ใช้ Material ได้ทั้งแบบธรรมชาติหรือมันวาว เลือกเฟอร์นิเจอร์สไตล์แปลกตา ไม่ต้องใช้ของตกแต่งที่ Element เด่น
- เหมาะสมกับวัย ใช้สี Material แบบ Contrast/มันวาว จัดแสงแบบอบอุ่น เฟอร์นิเจอร์แบบเข้าชุด จัดที่นั่งแบบตรง
- ไม่ถูกสังเกตเห็น ชอบแบบมี 2 ชั้น/ชั้นลอย ใช้เฟอร์นิเจอร์แบบ Easy Chair หรือ Sofa set/Day set ก็ได้ ไม่ต้องมีระยะห่างระหว่างโต๊ะมาก และให้สีแบบ Neutral

2) เกณฑ์พิจารณาด้านวัฒนธรรมสำหรับการออกแบบสภาพแวดล้อมภายใน สำหรับกลุ่มบุคคลประเภทต่าง ๆ

ผลการวิจัย พบว่า เกณฑ์พิจารณาด้านวัฒนธรรมสำหรับการออกแบบสภาพแวดล้อมภายใน พบว่ากลุ่มบุคคลทั้งสามกลุ่ม มีลักษณะการเลือกการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในไม่แตกต่างกันมาก กล่าวคือ มีทิศทางการเลือกคล้าย ๆ กัน โดยสรุปได้ดังนี้

- ลักษณะการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในที่เลือกเหมือน ๆ กันในประเด็นจิตสำนึกสาธารณะ ได้แก่ มีที่ตั้งเคาน์เตอร์ใกล้ทางสัญจร มีพื้นที่นั่งและรอรับอาหารแคบ ๆ มีตำแหน่งที่นั่งห่างจาก Cashier มีเฟอร์นิเจอร์จำนวนมากและใช้การบริการตัวเอง
- วัตถุประสงค์ ชอบมีที่วางที่อยู่ติดกระจก โดยกลุ่มผู้ไม่สนใจสังคมชอบมากกว่ากลุ่มอื่น ชอบแสงแบบ Dramatic/Spot Light ชอบ Classy Colonial Style ด้านเฟอร์นิเจอร์เสริมบุคลิกชอบแบบ Armchair เดี่ยวพนักสูงเล็กน้อย
- การแสดงความรักในที่สาธารณะ ชอบการจัดแสงแบบมืดสลัว มีเสาหรือ partition บังเฟอร์นิเจอร์แบบเก้าอี้ยาว และมีตำแหน่งที่นั่งติดทางเดินหลัก
- ความเกรงใจไม่ชอบเฟอร์นิเจอร์ชิดมาก ให้จัดแบบเป็นกลุ่ม ตำแหน่งที่นั่งติดทางเดินหลัก ไม่ชอบทางสัญจรแคบ ชอบเฟอร์นิเจอร์แบบเก้าอี้ยาว
- มารยาทไทย มีความแตกต่างเรื่องเฟอร์นิเจอร์ของบุคคล 3 กลุ่ม โดยภาพรวมแล้วจะพบว่ากลุ่มกลุ่มผู้ยึดถือความดีตามค่านิยมไทย กับกลุ่มผู้ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ จะมีลักษณะความชอบการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในเหมือน ๆ กัน แต่ผู้ไม่สนใจสังคมจะชอบแตกออกไปในหลาย ๆ รูปแบบ
- สุขนิยม ชอบเฟอร์นิเจอร์แบบจัดเป็นกลุ่ม ตำแหน่งที่นั่งใกล้ทางเดินหรือชั้นบนที่มองเห็นคนได้ง่าย อยู่ใกล้กระจกเห็นวิวภายนอก ชอบ Self service และเฟอร์นิเจอร์แบบโต๊ะยาว+เก้าอี้เคลื่อนย้ายได้ง่าย ชอบตำแหน่งที่นั่งบริเวณใกล้ทางเดิน/ชั้นบนที่มองเห็นคนได้ง่ายและเปิดโล่งเพื่อเชื่อมต่อภายนอก ชอบนั่งใกล้กระจกเห็นวิวภายนอก ยกเว้นกลุ่มผู้ไม่สนใจสังคมที่ชอบตกแต่งแบบหาดูยาก เหมือนฉากสามารถถ่ายรูปได้ ส่วนใหญ่ชอบ Self service น้อยกว่า ชอบที่นั่งใกล้ทางเดินหรือชั้นบนที่มองเห็นคนได้ง่าย ผั่งโดยรอบใกล้กระจกมองเห็นวิวภายนอก

จากผลการวิจัยที่พบ จะเห็นได้ว่า ค่านิยมของบุคคลจะมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบในงานออกแบบสภาพแวดล้อมภายในมากกว่าวัฒนธรรม และผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า บางครั้งกลุ่มคนที่ต่างกันก็เลือกใช้อุปกรณ์ประกอบในงานออกแบบสภาพแวดล้อมภายในที่เหมือนกัน ดังนั้น นักออกแบบจึงสามารถเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบในการออกแบบเดียวกัน แต่ทำให้คนหลายกลุ่มรู้สึกชอบและสามารถเข้าไปใช้สถานที่สำหรับรวมกลุ่มร่วมกันได้ แต่สำหรับการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในของสถานที่ที่มีกลุ่มเป้าหมายผู้มุ่งหวัง (Prospect) กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ การเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบในงานออกแบบสภาพแวดล้อมภายในก็ควรพิจารณาให้ตรงกับค่านิยมและความชอบของกลุ่มเป้าหมายนั้นให้มากที่สุด

6.3 อภิปรายผลการวิจัย

1. การนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

นอกจากจะนำผลการวิจัยนี้ไปใช้เป็น design guidelines สำหรับการออกแบบเพื่อสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่มีทัศนคติทางวัฒนธรรมต่างกันทั้ง 3 กลุ่ม อย่างตรงไปตรงมาตามผลสรุป

การวิจัยข้างต้นแล้ว เนื่องจากผลการวิจัยชี้ให้เห็นด้วยว่าการแบ่งกลุ่มผู้ใช้ตามเกณฑ์แต่ละประเภทมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจและความพึงพอใจแต่ละประเด็นมากน้อยไม่เท่ากัน ค่าความสัมพันธ์ที่พบในการวิจัยนี้จึงสามารถช่วยระบุว่าเกณฑ์การแบ่งกลุ่มเป้าหมายเพื่อพิจารณาในแง่มุมมองมีความสำคัญสำหรับประเด็นที่เป็นเป้าหมายของโครงการมากที่สุด และชี้ชัดว่านักออกแบบหรือผู้วางแผนโครงการควรใส่ใจศึกษาข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายในแง่มุมมองเป็นพิเศษ ตัวอย่างเช่น วิทยามีผลกับการรับรู้เรื่องความเหมาะสมของการจัดเครื่องเรือนและทำทานการนั่งภายในร้านมากที่สุด ในขณะที่ การแบ่งกลุ่มตามทัศนคติทางวัฒนธรรมชี้ให้เห็นความแตกต่างในการรับรู้ความเป็นส่วนตัว และระดับราคา ความหรูหรา เป็นต้น ในทางปฏิบัตินักออกแบบและผู้วางแผนโครงการจึงอาจต้องศึกษาและทำความเข้าใจกลุ่มเป้าหมายในหลายแง่มุม แบ่งกลุ่มเป้าหมายโดยใช้หลายเกณฑ์ผสมผสานกัน เพื่อให้สามารถอธิบายความต้องการ และความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายให้ได้ละเอียดชัดเจน และตรงตามประเด็นหลักต่างๆที่เป็นเป้าหมายของโครงการออกแบบ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

เนื่องจากงานวิจัยนี้มุ่งเน้นการศึกษาข้อมูลเชิงลึก จึงเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวนไม่มากนักและมีระเบียบวิธีวิจัยซึ่งมีพื้นฐานมาจากวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ การคำนวณทางสถิติในช่วงหลังของการวิจัยเปลี่ยนข้อมูลเชิงคุณภาพบางส่วนเป็นข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อให้สามารถเปรียบเทียบ และทำความเข้าใจ อ่านผลได้รวดเร็วขึ้น และเห็นทิศทางของข้อมูลชัดเจนขึ้น เช่นสามารถเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบการออกแบบ และการรับรู้สภาพแวดล้อมได้ชัดเจนขึ้น ผลสรุปทางสถิติจากงานวิจัยนี้แตกต่างจากผลของการวิจัยเชิงปริมาณ เนื่องจากมีข้อจำกัดอันเนื่องมาจากจำนวนอาสาสมัครเข้าร่วมวิจัย (n) ในการวิจัย งานวิจัยด้านนี้ในอนาคตอาจทำได้ใน 3 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

2.1 งานวิจัยต่อยอด

โดยศึกษาลักษณะของกลุ่มคนที่มีความทัศนคติทางวัฒนธรรมแตกต่างกันทั้ง 3 กลุ่มนี้ ด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ จะทำให้สามารถสรุปผลทางสถิติในประเด็นที่สนใจได้ชัดเจนมากขึ้น

2.2 งานวิจัยเชิงลึก

อาจศึกษาการแบ่งกลุ่มผู้ใช้ที่ละเอียดย่อยลงไปจาก 3 กลุ่มหลักนี้อีกเพื่อให้สามารถอธิบายกลุ่มเป้าหมายได้ชัดเจนขึ้นอีกขั้น สำหรับการวิจัยที่เจาะลึกศึกษาเฉพาะกลุ่ม และมีจำนวนอาสาสมัครร่วมวิจัยในกลุ่มหนึ่งๆมากพอ สามารถใช้วิธีการวิจัยที่คล้ายคลึงกับงานวิจัยนี้ในการศึกษาความแตกต่างของกลุ่มย่อย (sub-segment) เพื่อสรุปความต้องการอย่างละเอียดของผู้ใช้ซึ่งจะเป็นประโยชน์มากขึ้นในการวางแผนการออกแบบ

2.3 งานวิจัยเชิงกว้าง

อาจทดลองแบ่งตลาดผู้ใช้ตามเกณฑ์อื่น เช่นใช้ข้อมูลด้านพฤติกรรมการใช้สภาพแวดล้อมเป็นเกณฑ์เริ่มต้น แล้วจึงย้อนกลับมาหาความสัมพันธ์กับค่านิยมทางวัฒนธรรมไทย จะทำให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างการแบ่งกลุ่มแบบต่างๆ และเข้าใจกลุ่มเป้าหมายชัดเจนขึ้นอีกมาก เพื่อให้สรุปความต้องการอย่างละเอียดของผู้ใช้ซึ่งจะเป็นประโยชน์มากขึ้นในการวางแผนการออกแบบเช่นกัน การศึกษาและสรุปความต้องการของผู้ใช้ไม่ว่าจะด้วยวิธีใดที่ละเอียดและแม่นยำ จะส่งผลให้งานออกแบบมีเป้าหมายชัดเจนและสัมฤทธิ์ผลมากขึ้น